

ARVIOINTIKERTOMUS 2021

Tarkastuslautakunta 1.6.2022

Puhtaasti kasvava Leppävirta

Leppävirran kunta
Puh. (017) 570 911
PL 4, 79101 Leppävirta
www.leppavirta.fi

Seuraa meitä

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	1
Puheenjohtajan katsaus	2
Tarkastuslautakunta	3
Tarkastuslautakunnan tehtäväjako ja kokoonpano.....	3
Vuoden 2021 painopisteet	5
Edellisten vuosien arviointikertomusten johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi.....	5
Tilintarkastus	6
Tavoitteiden toteutumisen arviointi kuntastrategian pohjalta	6
Taloudellisten tavoitteiden arviointi	6
Yleistä.....	7
Investoinnit	7
Lainat ja omavaraisuus.....	8
Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen.....	8
Kunnanhallitus ja kunnanhallituksen yleisjaosto.....	10
Vaalilautakunta.....	11
Perusturvalautakunta.....	11
Koululautakunta	13
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta.....	14
Tekninen lautakunta	15
Vesihuoltolaitos	16
Elinkeinotoimi	16
Kuntakonserni ja ylikunnalliset	17
Yhteenvetoarviointi.....	17
Tarkastuslautakunnan esitys kunnanvaltuustolle	18

Puheenjohtajan katsaus

Lautakuntamme työ jatkui uudella kokoonpanolla. Oma haasteensa antoi tarkastusvuoden ja valtuustovuoden jakautuminen. Tuorein voimin lähdimme rakentamaan tätä lakisääteistä arviointikertomusta. Lautakuntana lyhyessä aikaa edistyimme tarkastustyössä hyvin. Ja voimme todeta lautakunnalla olevan vahva tahtotila työnsä hoitamiseen. Jäsenet ovat ottaneet hyvässä määrin roolia ja olemme saaneet hyvää tukea työhömmme.

Kiitokset lautakunnan jäsenille, tilintarkastajalle, virkamiehille ja muille luottamushenkilöille, joiden panosta olemme voineet käyttää kertomuksen valmistelussa.

Heikki Ropponen pj.

Tarkastuslautakunta

Tehtävänä on mm. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lisäksi tarkastuslautakunnan tulee valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi, valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi

Lisäksi lautakunta seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä tilintarkastajien tehtävien suorittamista. Lautakunnan tulee myös huolehtia siitä, että tilintarkastusta varten on riittävät voimavarat sen suorittamiseksi hyvän tilintarkastustavan edellyttämällä laajuudella.

Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja vastaavat kunnan ulkoisesta valvonnasta. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. (kunnan hallintosääntö luku 9) Leppävirran kunnan tarkastuslautakunnan esityslistoja ei julkaista verkossa. Pöytäkirjat julkaistaan verkossa kuntalain mukaisesti. Tarkastuslautakunnan tehtävistä säädetään kuntalain 14 luku 121:ssä.

Lautakunnalle oli 2021 budjetoitu toimintansa toimintakatteeksi (sisältäen tilintarkastuksen) 14 000 €, toteuma oli 25 000 €. Kerran vaalikaudessa tehtävä laajennettu tilintarkastus ja riskikartoitus ovat budjettilyityksen syynä.

Tarkastuslautakunnan tehtäväjako ja kokoonpano

Lautakunnan kokoonpano

<u>Jäsen</u>	<u>varajäsen</u>
Heikki Ropponen Pj	Juha Kilpeläinen
Henna Pitkänen Vpj.	Katja Turkia
Pertti Hyvärinen	Tuomo Luostarinen
Juha Kumpulainen	Arto Luostarinen
Eija Nissinen	Pirjo Korhonen

BDO Audiator Oy JHT, HTT tilintarkastaja toimii Lilja Koskelo ja avustava tarkastaja

Eija Susitaival.

Lautakunnan jäsenten hallinnon seurantavastuu on seuraava:

Lautakunta	Tarkastuslautakunnan jäsen
Kunnanhallitus ja valtuusto	kaikki
Perusturvalautakunta	Eija Nissinen/ kaikki
Koululautakunta	Henna Pitkänen/ kaikki
Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta	Pertti Hyvärinen/ kaikki
Tekninen lautakunta	Juha Kumpulainen/ kaikki
Elinkeinolautakunta investoinnit	kaikki

Lautakunta kokoontui tarkastustoimintaa 2021 varten 11 kertaa. Johtaville viranhaltijoille lähetetty kyselypohjat ja heidän selontekonsa kuultu kokouksissa. Lisäksi tarkastuskertomusta on valmisteltu puhelimitse ja sähköpostilla. Lautakunta paneutui tarkastuskertomuksen merkitykseen, rakenteeseen ja tekemiseen. Tarkastuslautakunta osallistui yhteen koulutuskertaan 2021 syksyllä.

Lautakunnan kokoukset:

23.09.2021 Tarkastuslautakunnan järjestäytyminen ja vaalin tuloksen toteaminen. Arviointisuunnitelma 2021-2024. Tarkastuksen vuosisuunnitelma. Tilintarkastuksen työohjelman esittely. Sidonnaisuusrekisteriasiaa. Lilja Koskelo BDO Auditor

14.10.2021 Arvioinnin vuosisuunnitelman täsmentäminen, sidonnaisuusrekisteritilanteen päivittäminen. Talousjohtaja Sirpa Voutilainen esitteli tilinpäätösaineistoa ja väli-tilinpäätöstä arviointikertomuksen näkökannalta. Matti Raatikainen antoi yleiskatsauksen ja esitteli MAL-sopimusta. Kunnanhallituksen puheenjohtaja Timo Ripatti esittäytyi ja esitteli näkymiä vaalikauden vaihduttua

18.11.2021 Sidonnaisuusrekisteritilanteen päivitystä, Ann-Mari Karvinen esitteli kulttuuri- ja vapaa- aikatoimen tilannetta. Tytäryhtiöiden edustajat Mika Nupponen ja Esa Salmiheimo kuultavina yhtiöidensä tilanteesta. Tutustuttiin taseyksikkönä toimivan vesilaitoksen toimintaan ja henkilöstöön toimipaikassa Ruukintiellä käyttöpäällikkö Hanna Veijalaisen opastamana.

20.01.2022 Arviointikertomuksen valmistelua, Tutustuttiin rakenteeseen ja tavoitteisiin. Valmisteltiin arviointikertomusta. Lilja Koskelo esitteli tilintarkastuksen väliraportin ja oli mukana valmistelun runkotyössä.

17.02.2022 Kuultiin teknistä johtajaa Tapio Montosta toimialan asioista. Sivistosaston katsauksen kokoukseen toi sivistosjohtaja Sari Ihalainen. Talousjohtaja Sirpa Voutilainen kertoi taloustilanteen näkymiä ja keskusteltiin arviointikertomuksen aineiston tulkinnasta ja arviointikertomuksen rakenteesta.

23.03.2022 Johtava sosiaalityöntekijä Liisa Kallunki ja vs. hoivapalvelujohtaja Sanna Halonen avasivat osaltaan perusturvan asioita. Marena Paahto toimitti kyselykaavakkeen vastaukset lautakunnalle. Sirpa Voutilainen kertoi tilinpäätöstietoja.

07.04.2022 Arviointikertomuksen valmistelua.

21.04.2022 Arviointikertomuksen valmistelua, mukana Lilja Koskelo.

12.05.2022 Arviointikertomuksen valmistelua. Käsiteltiin Johdon vahvistusilmoitus ja Henkilöstökertomus 2021. Lilja Koskelo valmistelussa mukana.

25.05.2022 Arviointikertomuksen valmistelua.

01.06.2022 Arviointikertomuksen valmistelua. Lilja Koskelo esitteli tilintarkastuksen loppuraportin ja tilintarkastuskertomuksen.

Vuoden 2021 painopisteet

Sisäisen tarkastuksen osalta saimme osana kyselyä osastopäälliköiden selvityksen asioiden hoidosta Leppävirran kunnassa. Lisäksi tilinpäätösaineistossa on hallinnonaloittain käsitelty ja arvioitu sisäisen valvonnan toteutumista. Asia on saamiemme selvitysten perusteella kunnossa.

Hallintokunnilta pyydettiin keväällä 2022 arviot strategian painopistealueiden tavoitteiden toteutumisesta ja mittareiden toimivuudesta. Kaikilta hallintokunnilta saatiin vastaukset, joissa oli arvioitu noita seikkoja heidän toimestaan. Hallintokunnilta tuli palautetta mittareiden käyttökelpoisuuden ja strategiasidonnaisuuden parantamiseksi.

Painopisteeksi muodostui omalla tavallaan lautakunnan toiminnan käynnistäminen. Väli-vuodesta liikkeelle lähtenyt arviointi ja toteuman seuranta aiheutti omat haasteensa. Lautakunnan jäsenten vaihtuessa pyrittiin syventymään kertomuksen tekemiseen ja aineiston käsittelyyn.

Koronavaikutukset kaikilla lautakunnilla olivat myös tarkastelun kohteena, 2021 haasteista selvittiin saatujen tietojen perusteella hyvin.

Sopimusten hallinta on ollut yksi sisäisen valvonnan painopistealue. Tarkastustoimen osana tilintarkastaja on tarkastanut sopimustoimintaa, ja ei löytynyt huomautettavaa.

Edellisten vuosien arviointikertomusten johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Viimeisimmässä arviointikertomuksessa ei ollut paljonkaan huomioita, koska oli poikkeuksellinen pandemiavuosi ja arviointivuosi alkoi kesken tilivuotta. Näitä vaikutuksia tutkittiin hallintokuntaakohtaisesti yleisellä tasolla Kunnanhallituksen kokouksessa 22.11. 2021 käsiteltiin tarkastuskertomuksessa esille nousseet asiat ja ne annettiin lautakuntien tiedoksi

Tilintarkastus

Kunnan tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan ja tilintarkastussuunnitelman mukaisesti.

Lautakunta on arvioinnissaan käsitellyt tilintarkastajan tekemän loppuraportin tilintarkastuksesta 2021, johdon vahvistusilmoituksen, tilintarkastuskertomuksen 2021, henkilöstökertomuksen 2021 ja perehtynyt riskienhallinnan käytänteisiin

Tavoitteiden toteutumisen arviointi kuntastrategian pohjalta

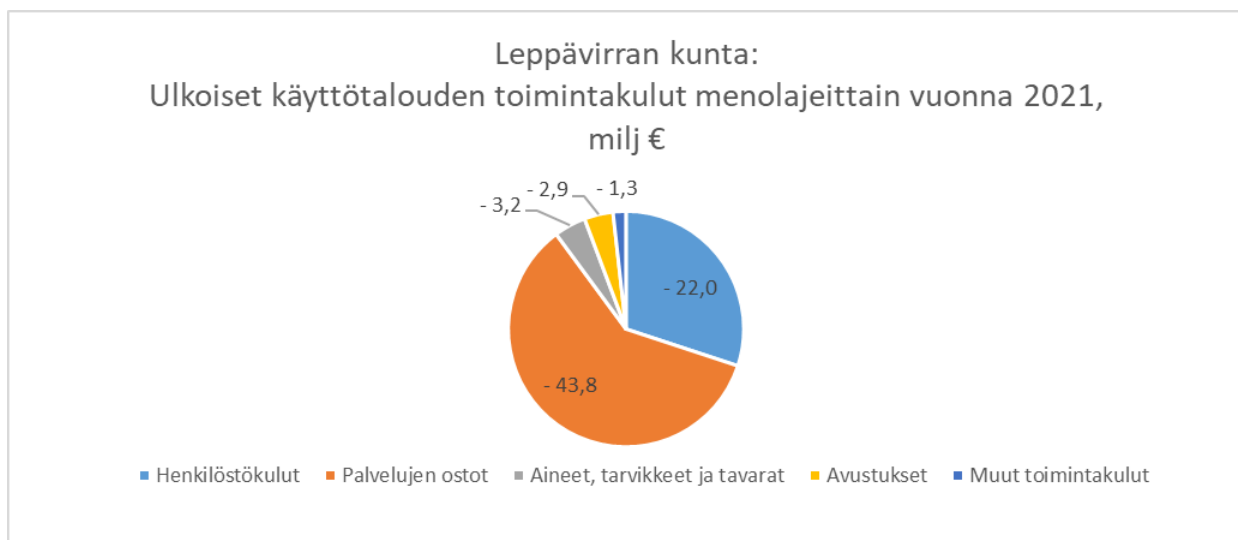
Kuntastrategia pohjaa neljään peruspilariin.

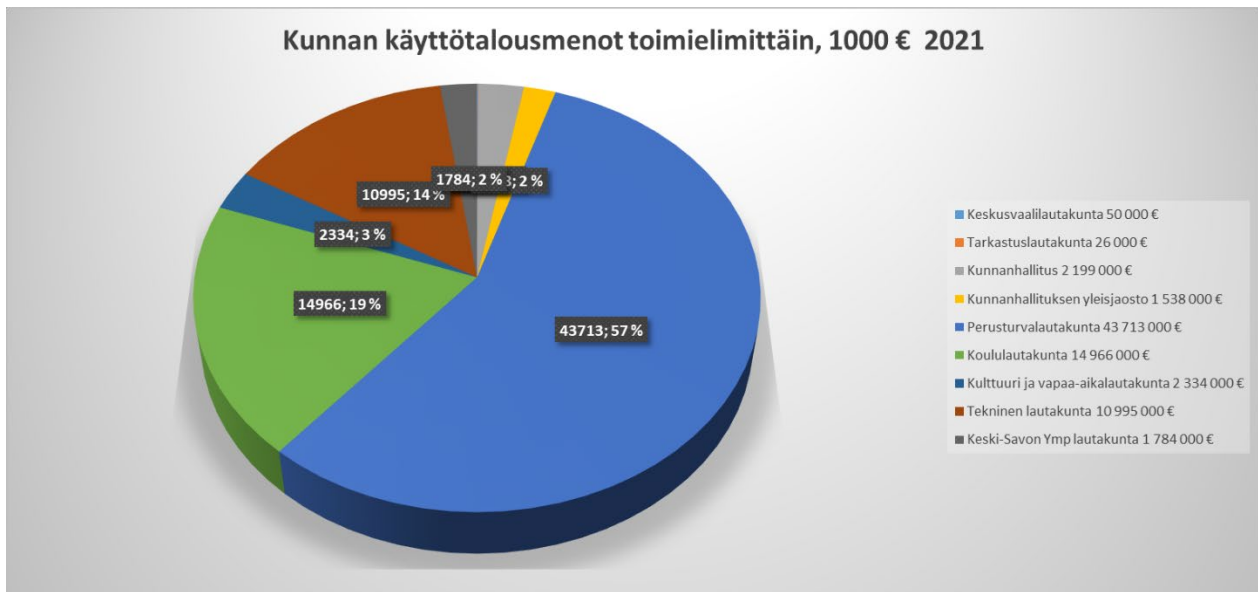
1. Houkutteleva asuinpaikka
2. Vahva elinkeinoelämä
3. Hyvät palvelut
4. Toimiva kuntaorganisaatio

Tavoitteiden toteumat on esitetty hallintokuntaakohtaisesti kunkin hallintokunnan osalta tasekirjassa ja mittareiden toteumaa arvioitu hallintokuntaakohtaisesti kunkin hallintokunnan esittelyn yhteydessä. Hallintokuntien välillä tavoitteiden toteutumien raportoinnissa eroja

Kaikilta hallintokunnilta pyydettiin arvioinnit strategian mukaisten painopistealueiden ja niiden mittareiden toteutumisesta. Tässä tuli esille hallintokunnilta tarve selkeyttää toiminnallisten mittareiden asettelua.

Taloudellisten tavoitteiden arviointi

Yleistä

Tulos 375 077 € ylijäämäinen, budjetti tehty 231 282 € ylijäämäiseksi. Poistot (vuosikate % poistoista) 2021 tehty 107,7 %. Tunnusluku heikentynyt edellisvuodesta, mutta on yli 100 joka on hyvä taso.

Kunnan lainakanta ei kasvanut vuonna 2022 uusilla lainoilla. Vanhaa lainakantaa maksettiin yli 5 M€ lyhytaikaisen lainan maksuna ja lyhennysohjelmien mukaisesti.

	2021	2020	2019
Tilikauden tulos M€	0,375	0,405	-3,454
Vuosikate 1000 €	3859,8	6101,1	634
Verotulot M€	38,683	35,50	34,79
Valtionosuudet M€	27,35	28,47	23,97
Lainat ja vuokravastuut % käyttötaloustuloista	17,74	36,38	40,35

Investoinnit

Vuoden 2021 investointeihin oli budjetoitu 6 785 000 € ja toteuma tilinpäätöksessä oli 2 120 973 € josta maa alueiden myynnistä saatua myyntituloa vähennetty 64 776,61 €. Investoinneissa lähes kaikissa päätetyissä toteumaa, joka on budjetoitua alempi. Maa alueiden ostoon varattu 500 000 € ei tullut käyttöön. Lisäksi toteutumattomia hankkeita on irtaimen hankintaan liittyen.

Vokkolan energiainvestoinnin toteumasta jäi 2021 käyttämättä noin 900 000 €. taajamien liikenneturvallisuuskohteiden kehittämiseen varattu 250 000 € määräraha jäi käyttämättä.

Useana vuonna kunnan elinvoiman ylläpitämiseksi budjetoinnissa on ollut 2 000 000 € va-
raus teollisuuskiinteistöille. Valitettavasti tänäkään vuonna summalle ei löytynyt kohdetta.

	2021	2020	2019
investoinnit	2120973	2421270	3422400
korkomenot	69315	87230	105000

Lainat ja omavaraisuus.

	2021	2020	2019	Pohjois-Savon K.A
lainakanta €/asukas	595	1 113	1 109	3 522
omavaraisuusaste %	73,9	71,2	70,3	55,72
kassan riittävyys	24,4	32,1	15,83	43,4
lainahoitokate	5,2	4,4	0,5*	-----

Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Konsernin osakkuusyhtiöt:

Toiminta- ajatuksen toteuttaminen onnistunut konserniyhtiöissä hyvin. Kiinteistö Oy:n käyttöaste vähentynyt ollen 2020 89,43 % ja 2021 83,04%. Kiinteistö Oy:ssä tehty suunnitelman mukaisia peruskorjauksia kassavaroin.

Kiinteistö Oy:ltä edellytetään lainojen lyhennystä ja vuosikorjausten suorittamista kassavaroin. Tämä ei kuitenkaan nykyisellään ole mahdollista, koska ARA:n lyhennykset tulevat maksuun osasta rakennuskantaa. Tästä seurauksena tulorahoitus ei tavoitteisiin pääsemiseksi riitä ja vaarana rakennuskannan tason lasku ja sitä kautta toiminnan näivettyminen. Tämä aiheuttaa riskin vuokrausasteen laskusta, joka johtaa yhtiön taloudellisen aseman heikentymiseen.

Vesileppiksen tuloksen huononemiseen oli pandemiolla suuri vaikutus. Toiminta on kuitenkin normalisoitumassa. Monitoimitalo Oy:n toiminnalliset tavoitteet ovat täyttyneet ja tulos positiivinen.

yhteisö	kunnan om osuus	2021 tulos	2020 tulos	2019tulos
Leppävirran kiinteistö oy	100 ok	0	0	0
Virkistysuimala leppäkerttu oy	100 ok	-51 751	-212 841	34 046
Leppävirran Monitoimitalo	100ok	43 975	47 419	15 182
Teollisuustalontie	40			
Kiinteistö Oy Leppävirran Majurinpelto	100	-13 1534		

Kiinteistö Oy Leppävirran Majurinpelto perustettiin Leppävirran Vanhustentaloyhdistyksen ajaututtua vaikeuksiin. Yhtiön tasearvo 2021 oli 50 000 €. Kunnalla on saamia yhtiöltä 450 000 €.

Leppävirran Loma Oy on mukana konsernissa lepäävänä pöytälaatikkoyrityksenä. Kunnan omistusosuus 55,83 %. Toimintaa yrityksellä ei ole ollut pitkään aikaan. Juridisesti yrityksen alasajo on omistuspohjasta johtuen hankalaa.

Kuten kunnallakin konsernin vuosikate/ poistot % (117,5) on hyvällä tasolla. Edellisestä vuodesta tunnusluku on hivenen huonontunut, tunnusluku 2020 oli 129.6 %. Tunnusluvun tulee olla >80 %.

	2021	2020	2019	Pohjois-Savon keskiarvo 2020
vuosikate /asukas	741	995	314,21	809
Konsernilaina /asukas (+velat ja vastuut tunnusluku)	3 588 (4 545)	4 212(5 061)	4 039(5133)	8 115 (9 438)
omavaraisuusaste %	46,9	45,4	44,1	-----
kassan riittävyys	39	40	24	-----
lainanhoitokate	2,5	3,3	0,6	-----

(X)* luvut eivät suoranaisesti vertailukelpoisia laskentakaavan muutoksen takia.

© Tunnusluvut parantuneet, lainamäärä vähentynyt. Leppävirta on 2021 ollut talouden tunnusluvuiltaan kärkikuntia Pohjois-Savossa. Velkamäärä on vähäinen ja muutkin talouden tunnusluvut konsernikin huomioiden vertailujoukossa parhaimpia.

⊕ Kunnan 2018 päivitettyjen konserniohjeen noudattamiseen tulee kiinnittää huomiota edelleen. Dokumentaatiota konserniohjauksen toimenpiteistä ja annetuista ohjeista tulee terävöittää. Investointien toteuman vähäisyys ei välttämättä pelkästään positiivinen asia.

Kunnanhallitus ja kunnanhallituksen yleisjaosto

Ensimmäisenä kuvataan hallintokunnan toiminta-ajatus. Seuraavaksi esitetty valtuustotason sitovat määrärahat. Sama esitys on jokaisen hallintokunnan kohdalla. Kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen yleisjaoston sanallinen arviointi yhdistetään.

Kunnanhallitus: Vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta, valvoo kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa, edustaa kuntaa työnantajana ja vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta, vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta, vastaa kunnan toiminnan omistajaohjauksesta, huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. (Kuntalaki 39 §) ja elinkeinotoimesta.

Kunnanhallituksen Yleisjaosto: Henkilöstöasioita koskevat asiantuntijapalvelut Leppävirran kunnan hallintokunnille ja työpaikoille, keskitettyjen henkilöstöasioiden hoito.

Tässä esitämme muutamia huomioita kunnan yleisistä henkilöstöasioista, koska nämä asiat kuuluvat hallintokunnan alaisuuteen.

1 000 €	2021 toteuma	2021 TA muutettu	2021 talousarvio	2020 toteuma
toimintatuotot	187	128	128	140
toimintamenot	-2 199	-2 625	-2 625	-2 043
toimintakate (netto)	-2 012	-2 497	-2 497	-1 903

Hallintokunnalta saadun selvityksen mukaan kuntastrategian mukaiset tavoitteet ovat toteutuneet täysin 42,5 % ja osittain 47,5 % ei toteutunut 10 %. Mittareiden käyttökelpoisuus arvioitu 55 % välttävä tai huonompi.

Tietohallinnan ulkoistaminen ICT Tieralle ja palkkahallinnon ulkoistus Sarastialle. Henkilöstö pääosin siirtynyt toimintojen mukana.

© Sairaspoissaolot vähentyneet yleisellä tasolla. Toimet henkilöstön työsuojelun parantamiseksi työtapaturmia ja ammattitautipoissaoloja onnistuttu vähentämään edelleen

noin kolmanneksella aiempaan vuoteen verrattuna. Koulutukset; Tyhy-tukea käytetty aktiivisesti. Korvaavan työn malli otettu käyttöön, sen käyttöä syvennetään. Palkkahallinnon ja ohjelmistojen vaihtumisen haasteista selvittiin.

⊕ Henkilöstöllä pitkiä sairauspoissaoloja. Henkilöstöä eläköityy, hiljaisen tiedon siirto. Yleisesti haasteena ohut organisaatio ja sijaisuudet. Palkkahallinnon ja ohjelmistojen muutokset aiheuttivat haasteita kunnan toiminnoille. ICT muutosten budjettiylitys oli moninkertainen määrärahaan nähden

Kunnanhallituksen yleisjaoston sitovat määrärahat

1000 €	2021 Toteuma	2021 TA muutettu	2021 Talousarvio	2020 toteuma
toimintatuotot	183	198	198	200
toimintamenot	-1 538	-1 605	-1 605	-1 715
toimintakate (netto)	-1 355	-1 407	-1 407	-1 515

Vaalilautakunta

Vuonna 2021 oli kuntavaalit. Joten lautakunnalle budjetoitu 30 000 € toimintaan. Toimintamenoihin oli käytetty n. 39 000 €, mikä näkyy tilinpäätöksessä. Vaalilautakunta huolehtii vaalien toimittamisesta vaalilainsäädännön ja muun sitä koskevan ohjeistuksen mukaisesti. Budjettiylitys johtui vaalien siirron aiheuttamasta lisääntyneestä työstä, eli koronapandemian seurausta.

Äänestys auton käyttö lisäsi kuluja, mutta sai hyvää palautetta

Keskusvaalilautakunta summasi toimintansa seuraavasti:

Lautakunta sai työnsä hoidettua hyvin johtuen lautakunnan jäsenten kokemuksesta ja yhteistyöstä. Lautakunta kiersi äänestysalueet viimeisenä vaalipäivänä, kirjaten ruusut ja risut toiminnassa. Ne on summattu lautakunnan viimeisessä kokouspöytäkirjassa.

Perusturvalautakunta

Perusturvalautakunta huolehtii alaisuudessaan olevien palveluiden tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä. Saamiensa selvitysten perusteella tarkastuslautakunta toteaa seuraavasti perusturvan toiminnasta. Toimintaa ohjaa vahvistettu läkkäiden palvelustrategia 2021-2022.

Hyvinvointialueelle tehtävä valmistelutyöt mukaan lukien Sotekeskushankkeen suunnittelu on vienyt resursseja. Erilaiset selvitykset ja niihin liittyvät työt ovat kuormittaneet työyhteisöä monin eri tavoin.

Kotihoidon haasteellinen tilanne parantunut erilaisten toimenpiteiden seurauksena. Lautakunnan saamien tietojen perusteella tilanne toimintayksikössä on erittäin paljon parempi työntekijöille ja asiakkaille.

Kotihoidon asiakaslähtöinen moniammatillinen ARVI-tiimitoiminta on käynnistynyt hyvin. Työryhmä on perustettu tarkasteluvuonna, siihen kuuluu sairaanhoitaja, fysioterapeutti, lähihoitaja, lääkäri ja sosiaalityöntekijä. Toiminta on osoittautunut raja-aidat ylittäväksi, tuokselliseksi ja asiakaslähtöiseksi.

Hyvä yhteistyö Leppävirran Kiinteistö Oy:n kanssa tuonut tuetun asumisen piiriin asiakkaita ja edesauttanut tarkoituksenmukaista toimintaa. Omaishoidon tukihenkilöpalkkioluokkia lisättiin, joka vaikuttavaa kotona asumiseen positiivisesti

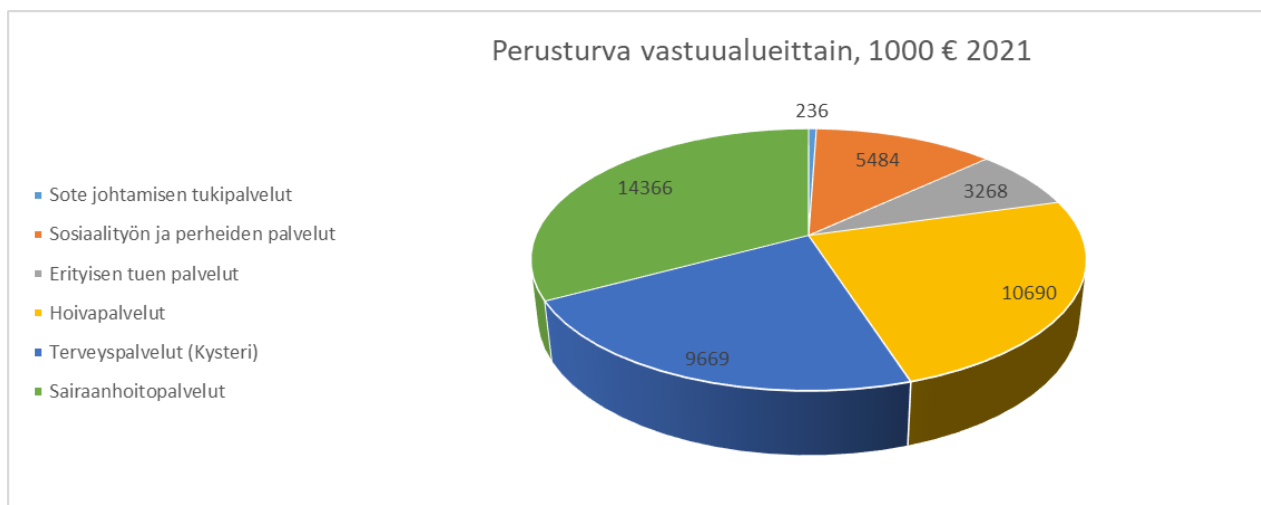
LAPE työryhmä (moniammatillinen ja hallintorajat ylittävä lasten ja perheiden palveluiden työryhmä) toiminta osoittautunut tehokkaaksi ja asiakkaille hyödylliseksi. Kyläkierrokset koronan takia etäyhteydellä.

Taloushallinnon palvelutarjoajan vaihtuminen aiheutti suuria haasteita toiminnassa. -Vanhusten perhehoito ja kylätalkkaritoiminta ei kuitenkaan käynnistynyt. Näistä toimenpiteistä odotettiin säästöjä ja kehittämistä.

Lisämäärärahaa myönnettiin 13.12.2021 kunnanvaltuuston kokouksessa 956 000 € lisämääräraha joka kohdennettiin Omaishoidon 350 000 €, kotihoitoon 184 000 € ja palveluseteleihin 200 000 € ja perusterveydenhuollon kustannuksiin (Kysterin vuodeosasto) 222 000 €. Koronakorvauksia käytettiin 200 000 € kotihoidon asiakaspalveluostoihin.

Lautakunnan Valtuustotasoa sitovat määrärahat

1000 €	2021 toteuma	2021 Ta muutettu	2021 Ta	2020 toteuma
toimintatuotot	2 584	2 179	2 179	2 292
toimintamenot	-43 714	-43 289	-42 333	-42 276
toimintakate (netto)	-41 129	-41 110	-40 154	-39 984

Hallintokunnalta saadun selvityksen mukaan kuntastrategian mukaiset tavoitteet ovat toteutuneet täysin 50 % ja osittain 46 % jatkuva kehittämisen kohde 4 %. Mittareiden käyttökelpoisuus arvioitu 77 % välttävä tai huonompi.

☺ Lautakunnan toimijoilta, asiakkailta ja heidän sidosryhmiltään saamien tietojen mukaan ARVI -tiimin toiminta koetaan erittäin tärkeäksi ja tuloksekkaaksi. Henkilöstömitoitukset hoitotyössä ovat täyttyneet haasteista huolimatta. Oppisopimuksella käynnistetty lähihoitajakoulutus kunnan tarpeisiin käynnistynyt. Sairaspoissaolot vähentyneet koronasta huolimatta yli 20%.

☹ Erikoissairaanhoidon ja osittain perusterveydenhuollonkin osalta voi myös hyvin kysyä kuinka paljon kunnilla yhdessä toimienkaan on aitoa ohjausvaltaa tarkoin säädellyn, lain-säädäntöön perustuvan palvelukokonaisuuden ohjaamisessa. Kotisairaaloiminta ei lähtenyt liikkeelle. Henkilöstökrytoinneissa haasteita Leppävirralla, kuten koko maan alueellakin.

Koululautakunta

Perusopetuksen tehtävänä on auttaa lasta kasvamaan hänen omien kehitysedellytystensä pohjalta itsetunnonaan vahvaksi yhteiskuntakelpoiseksi yksilöksi, kasvattaa hänet jatko-opintoihin kykeneväksi, kulttuuriperintöään arvostavaksi, avarakatseisesti kansainvälisyyteen ja monikulttuurisuuteen suuntautuvaksi, ihmisoikeuksia sekä sukupuolten välistä tasa-arvoa kunnioittavaksi ja ympäristön suhteen vastuuntuntoiseksi ihmiseksi.

Lukiokoulutuksen tavoitteena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi sekä yhteiskunnan jäseniksi. Koulutus antaa opiskelijoille jatko-opintojen, työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeelliset tiedot ja taidot. Lisäksi tuetaan opiskelijoiden edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen elämänsä aikana. Yhteiseen päämäärään päästään yhteistyössä nuorten ja heidän kotiensa kanssa.

Vastuualue järjestää ja tuottaa varhaiskasvatuspalveluita (päivähoito ja esiopetus, lasten kotihoidontuki ja yksityisen hoidon tuet) kunnassa asuville lapsiperheille.

Etäopetus pandemia aikaan onnistunut hyvin ja toiminnalliset tavoitteet saatu täytettyä.

Harrastamisen Suomen malli todettu hyvin toimivaksi ja tarpeelliseksi lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Sorsakosken koulun toiminnan jatko aiheutti 127000 € määrärahalisäyksen valtuuston päätös 25.01.2021.

Valtuustotasolle sitovat määrärahat

1000 €	2021 toteuma	2021 Ta muutettu	2021 Talousarvio	2020 toteuma
toimintatuotot	997	769	769	885
toimintamenot	-14 966	-14 627	-14 500	-13 904
toimintakate (netto)	-13 969	-13 858	-13 731	-13 019

Hallintokunnalta saadun selvityksen mukaan kuntastrategian mukaiset tavoitteet ovat toteutuneet täysin 33 % ja osittain 66 %. Mittareiden käyttökelpoisuus oli hyvä 100 %. Koululautakunnan arvio tavoitteiden toteumasta ja mittareiden toimivuudesta poikkeuksellisen hyvä.

☺ Erilaisia hankkeita ja käytänteitä (mm. polku yrittäjyyteen, harrastamisen suomen malli) jotka ovat kustannustehokkaasti kehittäneet toimialan tavoitteita.

☹ Henkilöstön sijaisjärjestelyt aiheuttavat haasteita.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tehtävänä on kehittää, edistää ja järjestää monipuolista kulttuuri- ja vapaa-ajan tarjontaa kuntalaisille. Palveluista noin 2/3 tuotetaan itse (hallinto, kulttuuri, kirjasto, nuorisotoiminta, liikuntapaikat), 1/3 ostetaan palvelutuottajilta (liikuntapalvelut, kansalaisopisto)

Valtuustotasolle sitovat määrärahat:

1000 €	2021 toteuma	2021 TA muutettu	2021 TA	2020 toteuma
toimintatuotot	180	58	58	29
toimintamenot	-2 335	-2 284	-2 284	-2 041
toimintakate (netto)	-2 155	-2 226	-2 226	-2 012

Hallintokunnalta saadun selvityksen mukaan kuntastrategian mukaiset tavoitteet ovat toteutuneet täysin 40 % ja osittain toteutuneet 50 % ja osallisuuden kehittäminen merkitään jatkuvan kehittämisen kohteeksi. Mittareiden käyttökelpoisuus oli hyvä 100 %. Kulttuurilautakunnan arvio tavoitteiden toteumasta ja mittareiden toimivuudesta poikkeuksellisen hyvä.

Kirjastoauton palvelut koetaan tärkeäksi eri puolilla laajaa kuntaa.

☺. Some näkyvyys ja sen edelleenkin kehittyminen. Palveluiden toimiminen verkossa. Sponsorituen joustava myöntäminen (käsittely jokaisessa lautakunnan kokouksessa) edesauttaa tavoitteellista toimintaa. Henkilöstön kouluttautuminen, hankkeet mm. kulttuuriperinnön tallentamiseksi

☹ Henkilöstön sijaisuuksien järjestelyt ongelmana, minimiresurssit. Haasteita nuorisopalvelujen tiloissa käytettävyyden osalta.

Tekninen lautakunta

Tekninen lautakunta huolehtii alaisuudessaan olevien toimintojen laadukkaasta ja tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä.

Saadun selvityksen mukaan henkilöstöressurit ovat riittävät. Henkilövaihtuvuus on merkittävää, mutta ei ole vielä vaikuttanut operatiiviseen toimintaan.

Rakennusten purkua toteutetaan niihin kohdennettujen määrärahojen mukaan. Infran korjausvelka ei supistu. Puhtaille maa-aineksille on läjityspaikka, purkujätteelle sellaista paikkaa ei ole kunnan puolesta vieläkään järjestetty.

Metsänmyyntitulot budjetoitua suuremmat. poikkeusvuodesta johtuen hallintokuntien sisäistä tulosiirtymää sekä tuloissa, että menoissa. Koronavaikutukset käytettiin Vokkolanmäellä hyväksi korjaustoimien ajoituksessa energiataloushanke toteutunut.

Lautakunnan valtuustotasoa sitovat määräraha

1000 €	2021 toteuma	2021 TA muutettu	2021 TA alkuperäinen	2020 toteuma
toimintatuotot	8 968	8 694	8 649	8 431*
toimintamenot	-10 992	-8 249	-8 270	-8 127
toimintakate (netto)	-2 023	401	424	304

- *= sisältää valmistuksen omaan käyttöön 5000 €

Lisämäärärahaa myönnetty Sorsakosken koulupäätöksen vaikutuksesta 15.3.2021 yhteensä 23 700 €. Pakollinen varaus tehty tilinpäätökseen 2021 käytöstä poistettujen kiinteistöjen purkukustannuksista 2 800 000 €.

Hallintokunnalta saadun selvityksen mukaan kuntastrategian mukaiset tavoitteet ovat toteutuneet täysin 30 %, osittain 50 % jatkuvan kehittämisen kohteita 20%. Mittareiden käyttökelpoisuus välttävä tai huonompi 50 % ja käyttökelpoinen / hyvä 50 %.

☺ Henkilöstöresursseihin nähden onnistuttiin hyvin. Kaavahankkeet etenivät suunnitellusti. Teknisellä toimella toiminnan haasteet ja riskit kartoitettu hyvin. Kaavojen ajantasaistamisen yhteydessä muutettu loma-asuntorakennuspaikkoja sallimaan ympärivuotisen asumisen. Uusiin kaavoihin merkitty samoin ympärivuotisen asumisen salliva kaava. Lupien käsittelyajat asetettujen tavoitteiden mukaiset. Käytöstä poistettuja kiinteistöjä myyty aktiivisesti ja kauppojakin tehty.

☹ Terveyskeskuksen hankesuunnitelmaa ei ole ulkoisista muuttujista johtuen saatettu valmiiksi 2021, Valmistunee 2022 aikana. Pakollisen varuksen tekeminen olisi tullut hyväksyttäväksi valtuustossa. Purkujätteen vastaanotto, paikkoja ei ole kunnalla tarjota. Kiinteistöjen myynnit ja purkamiset eivät onnistuneet odotusten mukaisesti. Korjausvelka. Konnuksen vesihuoltoalueen laajenemispäätös hallinto- oikeudessa virheellisen käsittelyn vuoksi.

Vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitos vastaa vesihuollosta sisältäen jäteveden käsittelyn ja puhtaan veden jakelun. Vesijohtoverkoston on 386 km ja jäteveden viemäriverkostoa 198 km. Pumppaamoita jätevedelle on 61 kpl.

Vesihuolto ostaa puhtaan veden Keski-Savon Vesi Oy:ltä Syvänsin pohjavesialueelta. Laitoksella on 2 varavedenottamo pohjavedestä. Jätevedet johdetaan Akonniemen puhdistamolle Varkauteen.

Omana tulosityksikkönä toimiva vesihuoltoyksikkö saavutti jälleen toimintatavoitteen. Veden jakelussa ja jätevesien käsittelyssä onnistuttiin toiminta-ajatuksen mukaisesti. Yksikön tulon positiivinen (0,091 m€) ja kustannusvastaavuus saavutettiin.

☺ Kustannusvastaavuus saavutettiin, joka on perusedellytys. Toiminta linjakasta. Vesihuoltoverkon saneeraustarve on tiedostettu ja taloudellisten reunaehtojen mukaisesti toteutetaan. Toimintavarmuus erittäin hyvä. Alijäämää kyetty supistamaan taseyksikön osalta.

☹ Infran korjausvelka tälläkin puolella. Henkilöstövaje. -Hallinto- oikeudessa Konnuksen laajenemisalueen päätöksen käsittely. Päätös tehty virheellisesti, asiaa seurataan -

Elinkeinotoimi

Uusia suurempia elinkeinotoimen hankkeita ei 2021 toteutunut. Pienempiä hankkeita runsaasti. Kuntastrategian mukaisesti on aloitettu 2021 loppuvuonna ”Kasvua ja investointeja Vesileppiksen alueelle”- hanke, jonka tavoitteena on etsiä uusia investoreita ja yrittäjiä alueelle.

Saatujen vastineitten mukaan lopettaneiden yritysten korkea määrä alueella on useita vuosia jatkunut trendi, johtuen mm. yrittäjien korkeasta keski-ikästä ja jatkajien vähyydestä.

☺ Työttömyys laskenut 10,6 % (2021) 12,2 % (2020). Uusia yrityksiä 41 kpl. Perustettuja 4 kpl enemmän kuin 2020 ja lakkautuneita 25 vähemmän kuin 2020. Useita hankkeita edelleen käynnissä elinkeinotoiminnan hyväksi (n. 17 kpl eri aloille). Ukonniemen tontti-kaupat ja alueen rakentaminen käynnistyneet.

☹ Elinkeinotoimikunnan vaikutusmahdollisuudet toimillaan kuitenkin osoittautuneet rajalliseksi.

Kuntakonserni ja ylikunnalliset

Konserniyhtiöiden taloudellinen tulos ja toiminta käsitelty konserninyhteydessä aiemmin. Kunnan osuudet Kuntayhtymissä ovat Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin ky (3,52 %), Keski-Savon jätehuollon liikelaitosyhtymä (20,80 %), Vaalijalan kuntayhtymä (3,20 %) Savon koulutuskuntayhtymä (1,15 %) ja Pohjois-Savon Liitto (4,00 %).

Konsernitilinpäätöksessä positiivisia tuloksia antoivat taseeseen ylikunnalliset Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri n. 206 t€. Vaalijalan kuntayhtymä 163 t€ ja Keski-Savon jätehuollon liikelaitoskuntayhtymä 386 t€. Kunnallisista esitys aiemmassa.

Keski-Savon Ympäristölautakunta, jossa Leppävirta toimii isäntäkuntana, saavutti toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteensa. Toimintatulot ja menot alittuivat. Tasekirjan strategiaan vertaavat mittarit ja toteumat hyvin täytetty. Tässä mittarointi onnistunut hyvin ja numeerisesti vertailtuna myös helppolukuinen

☺ Keski Savon ympäristölautakunnan linjakas toiminta.

☹ Kunnallisesti ylikunnallisiin toimijoihin vaikutusmahdollisuudet vähäiset. Kuinka tulevaisuudessa SOTE-uudistuksen jälkeen?

Yhteenvetoarviointi

Tarkastuslautakunta toteaa: Leppävirran kunnan taloutta ja toimintoja on ohjattu ja johdettu Kuntastrategia huomioiden ja valtuustotason sitovat tavoitteet valtaosin toteutuen. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty asianmukaisesti

Lautakunta kiinnittää erityisesti huomiota: Henkilöstön työhyvinvointiin ja jaksamiseen tulee edelleenkin kiinnittää huomiota. Hallinto-oikeudessa oleva päätösasia on poikkeuksellista.

Lautakunta ilolla toteaa: Kunnan henkilöstön venymisen poikkeusaikoina. Kunnan hyvän taloustilanteen Pohjois-Savon vertailussa. Pandemia-ajan haasteista selviäminen.

Lautakunta suosittaa: Konserniohjauksen dokumentaation ja päätöspolun terävöittämistä. Tällä toimella hallinnon läpinäkyvyyttä vahvistettaisiin.

Tilintarkastajan kertomuksen mukaan kunnan hallinto on toiminut laillisesti ja kirjanpito on hoidettu sitä koskevien säännösten mukaisesti. Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajan esitykseen tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä, mikäli valtuusto hyväksyy teknisen lautakunnan toimintamenojen ylityksen.

Tarkastuslautakunnan esitys kunnanvaltuustolle

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2021 kunnanvaltuuston käsiteltäväksi. Tarkastuslautakunta kiittää kunnan henkilöstöä ja luottamushenkilöitä ansiokkaasta työstä.

Leppävirta 01.06.2022

Heikki Ropponen, pj

Henna Pitkänen vpj

Eija Nissinen

Pertti Hyvärinen

Juha Kumpulainen